

Energie Management Actieplan 2025-2027

Conform 3.B.1 - 3.B.2 - 4.B.1 - 5.B.1 en ISO 50001

Versie 26 november 2024

Wolterinck Holding B.V.

Bultemansweg 2a
7156 NP Beltrum

Energie Management Actieplan – 2025-2027

Managementverklaring

Terugdringen van energie en CO₂-emissie is van wezenlijk belang voor de beheersing van klimaatveranderingen, zorgen voor een leefbare omgeving en zorg voor een leefbaar milieu. Wolterinck is zich hiervan bewust en neemt de verantwoordelijkheid voor het energieverbruik en de CO₂-emissie van eigen en – waar mogelijk - ingekochte activiteiten.

Die verantwoordelijkheid is begonnen met het kwantitatief in kaart brengen en continu monitoren van het energie- en CO₂-verbruik, waarbij het jaar 2022 als nieuw referentiejaar is genomen. Op basis van de resultaten is door Wolterinck een onderzoek gedaan naar de mogelijkheden om het energieverbruik en de CO₂-emissie te reduceren.

In vervolg daarop is dit uitgewerkt en zoveel als mogelijk concreet en smart benoemd. De uitwerking daarvan treft u in dit Energie Management Actieplan. Middels de benoemde stappen in dit meerjarenplan (2025-2027) denken wij eind 2027 een reductie bereikt te hebben van **3,8%**.

De directie zet hierbij met name in op het verlagen van gas- en diesilverbruik, zuiniger wagenpark en inzet op verduurzaming onderaannemers.

Namens Wolterinck,

Dhr. Han Wolterinck
Directie

Energie Management Actieplan – 2025-2027

INHOUDSOPGAVE

MANAGEMENTVERKLARING	2
1 INLEIDING	4
2 ANALYSE REFERENTIEJAAR	5
2.1.1 Samenvatting Footprint referentiejaar	5
3 REDUCTIEDOELSTELLINGEN SCOPE 1, 2 & 3	6
3.1 CO ₂ reductiedoelstelling 2025-2027	6
3.1.1 Doelstellingen per FTE	6
3.2 Verwachte emissiereductie per maatregel, een totaaloverzicht	7
3.2.1 Overzicht planning maatregelen	7
3.2.2 Overzicht procentuele vermindering van de energiestromen	7
3.2.3 Overzicht procentuele CO ₂ -reductie per energiestroom en per scope, binnen de scope	8
3.2.4 Overzicht procentuele CO ₂ -reductie per energiestroom en per scope, t.o.v. de totale emissie	8
3.2.5 Uiteindelijke doelstelling in emissie ton CO ₂ , per FTE per scope.	8
3.3 Reductiedoelen per emissie het Energie Management Actieplan 2025-2027	9
3.3.1 Verlagen dieselverbruik met 5%	9
3.3.2 Verlagen gasverbruik met 5%	10
3.3.3 Verlagen elektraverbruik bedrijfspand met 5%	11
3.3.4 Verlagen dieselverbruik onderaannemers	12

Energie Management Actieplan – 2025-2027

---

1 Inleiding

Wolterinck is zich bewust van haar verantwoordelijkheid en neemt de verantwoordelijkheid voor het energieverbruik en de CO₂-emissie van eigen en ingekochte activiteiten.

Die verantwoordelijkheid is begonnen met het kwantitatief in kaart brengen en continu monitoren van het energieverbruik en CO₂-emissie, waarbij het jaar 2022 als referentiejaar is genomen.

Een logisch gevolg hiervan is het formuleren van concrete en heldere maatregelen en doelstellingen om als organisatie te kunnen verbeteren en te onderscheiden. Hiervoor is eerst het plan 2022-2024 opgesteld en afgerond. Om actief bezig te blijven met energie- en CO₂-reductie is in vervolg daarop een plan voor de periode 2025-2027 opgesteld om het energieverbruik en de CO₂-emissie, te reduceren.

Voor u ligt de uitwerking van het Energie Management Actieplan 2025-2027, waarin op basis van een analyse, doelstellingen en activiteiten zijn benoemd die moeten bijdragen aan het behalen van een vastgestelde en onderschreven energiereductie.

Dit moet vanaf 2027 gaan leiden tot een CO₂-reductie van **3,8%** ten opzichte van het referentiejaar 2022. Deze 3,8% van de totale emissie wordt bereikt door 3,6% van scope 1, 0% in scope 2 (incl. Business Travel) omdat hierin geen emissie is en 0,2% in scope 3. Wel wordt binnen scope 2 gewerkt aan minder elektraverbruik in kWh.

In dit plan zijn de gekozen reductiedoelstellingen beschreven en berekend en zijn de energie- en CO₂-doelstellingen benoemd.

Bij het bepalen van de energie- en CO₂-reductiedoelstellingen hebben voor Wolterinck een aantal criteria een rol gespeeld:

- Omvang van de energie- en emissiestromen in het referentiejaar 2022;
- Betrekking op de meest materiële emissies, volgens uit de CO₂-footprint;
- Reductiemogelijkheden per energiestroom;
- Reductiepotentieel van een reductiemogelijkheid;
- Haalbaarheid (financieel, doorlooptijd, technisch);
- Invloedmogelijkheden van Wolterinck B.V.;
- Ambitieniveau Wolterinck.

Op basis van deze input en de criteria zijn de geïdentificeerde reductiemogelijkheden, zover als mogelijk en zinvol, doorgerekend en afgewogen. Dit heeft geleid tot de definitieve keuze van een aantal energie- en CO₂-reductie -activiteiten, die worden ingevoerd in de periode 2025-2027.

Dit plan maakt onderdeel uit van het CO₂-systeem van Wolterinck en is opgezet volgens de methodiek van de PDCA-cycle (plan-do-check-act). Het CO₂-systeem borgt de voortgang en resultaten van de verschillende acties.

2 Analyse referentiejaar

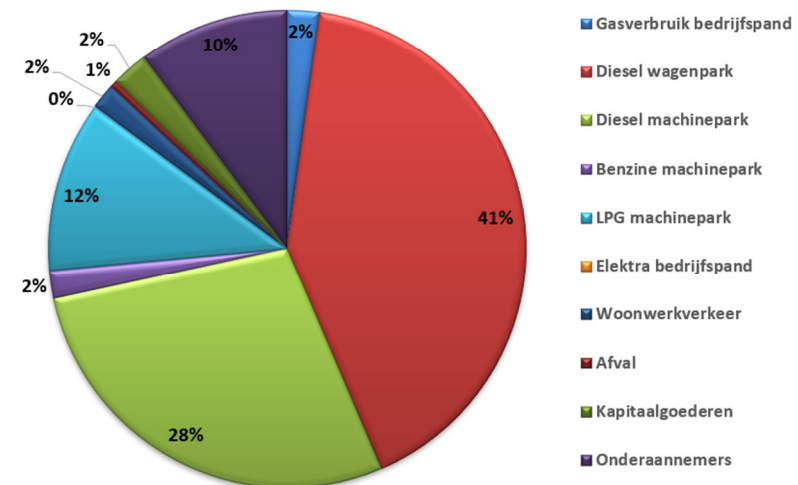
2.1.1 Samenvatting Footprint referentiejaar

Wolterinck heeft het jaar 2022 als referentiejaar genomen en als vertrekpunt voor het energie- en CO₂-emissiebeleid waartegen de voortgang van reducties wordt afgezet. Voor een juist inzicht hebben Wolterinck één totale inventarisatie gemaakt (Carbon Footprint) waarin alle energiestromen en brandstofverbruik zijn geïnventariseerd en zijn omgerekend naar CO₂-emissie.

CO ₂ -footprint - 2022					Definitief: 10 maart 2023		
Energiestroom <i>(uitsluitend die energiestromen van waaruit CO₂-emissie optreedt)</i>	Toepassing	Scope	Hoeveelheid	Eenheid	Omrekening naar CO ₂ -emissie, o.b.v. factoren van co2emissiefactoren.nl d.d. 14-01-2022		CO ₂ -emissie in ton CO ₂
Gasverbruik bedrijfspand	Verwarming	1	2.867	m ³	2085	gr CO ₂ / m ³	6,0
Diesel wagenpark	Vervoer	1	34.637	liter	3262	gr CO ₂ / ltr	113,0
Diesel machinepark	Machines	1	23.561	liter	3262	gr CO ₂ / ltr	76,9
Benzine machinepark	Machines	1	1.839	liter	2784	gr CO ₂ / ltr	5,1
LPG machinepark	Machines	1	17.493	kg	1806	gr CO ₂ / kg	31,6
Elektra bedrijfspand	Elektra	2	30.755	kWh	0	gr CO ₂ / kWh	0,0
Woonwerkverkeer	Vervoer	3	45.080	km	Div.	gr CO ₂ / km	4,8
Afval	Afval	3	1.450	km	940	gr CO ₂ / kg	1,4
Kapitaalgoederen	Derden	3	Div	€	Div.	gr CO ₂ / €	6,7
Onderaannemers	Derden	3	Div	€	Div.	gr CO ₂ / €	27,9
Subtotaal scope 1							232,5
Subtotaal scope 2 + Business Travel							0,0
Subtotaal scope 3							40,8
TOTAAL:							273,3

Onderbouwing bij de CO₂-footprint

- Een airco installatie is aanwezig, maar geen bijvulling in 2022
- De hoeveelheden diesel en benzine is verkregen middels overzichten vanuit getankte hoeveelheden, middels de tankpassen / brandstofleveranciers.
- Het verbruik van gas & elektra wordt vastgelegd middels de opgegeven hoeveelheden door energieleverancier en controle door eigen vastgelegde meterstanden

3 Reductiedoelstellingen scope 1, 2 & 3

3.1 CO₂ reductiedoelstelling 2025-2027

Wolterinck heeft per relevante emissie een doelstelling gesteld waarmee de CO₂-emissie van de onderneming wordt vermindert. Per doelstelling zijn maatregelen benoemd waarmee wij trachten deze doelstelling te gaan bereiken.

Dit moet leiden tot 4,2% reductie van scope 1 (directe emissie). Binnen scope 2 is geen emissie. Binnen scope 3 moet 8,4% worden bereikt.

Om dit zo min mogelijk van invloed te laten zijn van de hoeveelheid werk of andere variabelen, is dit berekend aan de hand van het aantal FTE. Hiervoor is de totale CO₂-emissie gedeeld door de aanwezige FTE, waarmee de hoeveelheid CO₂-emissie per FTE bekend is.

3.1.1 Doelstellingen per FTE

De omvang van de CO₂-emissie heeft een duidelijke relatie met de omvang van de activiteiten welke door Wolterinck zijn ontplooid. Ten behoeve van vergelijking van de emissie in dit referentiejaar en die tijdens de komende te rapporteren periodes, zijn daarom maatstaven bepaald op basis waarvan de meetresultaten kunnen worden genormaliseerd.

Om de hoeveelheid werk en/of FTE zo min mogelijk van invloed te laten zijn op de vergelijking van de meetresultaten, is de emissie berekend aan de hand van het aantal FTE. Deze hoeveelheid wensen wij te verlagen.

Vastgesteld is dat de omzet (en daarmee de hoeveelheid werk/projecten) ook bepalend is voor de hoeveelheid CO₂-uitstoot, doordat de inzet van mens en wagenpark wordt bepaald door de hoeveelheid werk en dus hoeveelheid medewerkers. Bij stijgende of dalende hoeveelheden werk, verandert ook de inzet. Daarbij de kanttekening dat het soort werk en reisafstanden ook van invloed zal zijn op de emissie, zonder dat het aantal FTE hierbij wijzigt.

Hieruit volgen onderstaande gegevens voor het referentiejaar;

Referentiejaar	2022
Aantal FTE:	18
ton CO ₂ Scope 1:	232,5
ton CO ₂ Scope 1 per FTE:	12,92
ton CO ₂ Scope 2:	0
ton CO ₂ Scope 2 per FTE:	0
ton CO ₂ Scope 3:	40,8
ton CO ₂ Scope 3 per FTE:	2,26
ton CO₂ Totaal:	273,3
ton CO₂ Totaal per FTE:	15,18

Om tot een reductie van de energiestromen te komen en bovenstaande emissies per FTE te verlagen, hebben we per energiestroom maatregelen opgesteld en gepland. Aan de hand van de maatregelen is de verwachte reductie in percentages bepaald en omgerekend naar hoeveelheden reductie.

De te bereiken percentages zijn vervolgens per jaar doorgerekend naar de emissie per FTE, waarmee is bepaald tot welke emissie per FTE per jaar en per scope we willen reduceren. In de tabellen in het volgende hoofdstuk is dit weergegeven.

Energie Management Actieplan – 2025-2027

3.2 Verwachte emissiereductie per maatregel, een totaaloverzicht

De planning en berekeningen voor de reductie is in onderstaande tabellen weergegeven.

3.2.1 Overzicht planning maatregelen

Energiestroom	Scope	Planning maatregelen		
		2025	2026	2027
Gas:	1	Het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand. - verwarming kan wat lager en eerder uitgezet worden - geen ramen open in de winter, terwijl verwarming aan staat - verwarming per werkuimte / kamer beter regelen, minder verspilling zien te bereiken. Effectief in de winter van 2026/2027	Verder verhogen bewustzijn gebruikers van het pand.	Verder verhogen bewustzijn gebruikers van het pand.
Diesel:	1	Het dieselverbruik met 5% zien te verlagen door; - Het verhogen van bewustzijn bij de bestuurders wagenpark - Carpoolen waar mogelijk - Waar mogelijk overstappen op elektrisch of plugin hybride, maar in ieder geval op zuinigere uitvoeringen 2% minder diesel hierdoor.	Het dieselverbruik met 5% zien te verlagen door; - Het verhogen van bewustzijn bij de bestuurders wagenpark - Carpoolen waar mogelijk - Waar mogelijk overstappen op elektrisch of plugin hybride, maar in ieder geval op zuinigere uitvoeringen 2% minder diesel hierdoor.	Het dieselverbruik met 5% zien te verlagen door; - Het verhogen van bewustzijn bij de bestuurders wagenpark - Carpoolen waar mogelijk - Waar mogelijk overstappen op elektrisch of plugin hybride, maar in ieder geval op zuinigere uitvoeringen 1% minder diesel hierdoor.
Elektra:	2	Het elektraverbruik verlagen door; - het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand. - eerder uitschakelen van bijv. verlichting, slimmer schakelen van verlichting door dit vraaggestuurd te maken - bovenverdieping verhuren, minder eigen vierkante meters. 2% dit jaar bereiken.	Het elektraverbruik verlagen door; - het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand. - eerder uitschakelen van bijv. verlichting, slimmer schakelen van verlichting door dit vraaggestuurd te maken - bovenverdieping verhuren, minder eigen vierkante meters. 2% dit jaar bereiken.	Het elektraverbruik verlagen door; - het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand. - eerder uitschakelen van bijv. verlichting, slimmer schakelen van verlichting door dit vraaggestuurd te maken - bovenverdieping verhuren, minder eigen vierkante meters. Nog eens 1% dit jaar bereiken.
Onderaannemers	3	In de keten de in te zetten onderaannemers en ZZP-ers stimuleren om duurzamer te worden. Eind 2027: 5% minder dieselverbruik op onze projecten door onderaannemers/ZZP-ers. Doelstelling: Bij de selectie keuze maken voor onderaannemer met kraan of hoogwerker met de meest zuinige motor, of zelfs elektrisch. Hier vooraf naar informeren. Doel: Eind 2027 is dit bij minimaal 25% van de keuzes gedaan op basis van duurzaamheid. Gevolg is daarmee het dieselverbruik met 5% zien te verlagen door inzet van de meest duurzame keuze m.b.t. de in te huren onderaannemers of ZZP-ers op de projecten. Dit jaar 2%.	In de keten de in te zetten onderaannemers en ZZP-ers stimuleren om duurzamer te worden. Eind 2027: 5% minder dieselverbruik op onze projecten door onderaannemers/ZZP-ers. Doelstelling: Bij de selectie keuze maken voor onderaannemer met kraan of hoogwerker met de meest zuinige motor, of zelfs elektrisch. Hier vooraf naar informeren. Doel: Eind 2027 is dit bij minimaal 25% van de keuzes gedaan op basis van duurzaamheid. Gevolg is daarmee het dieselverbruik met 5% zien te verlagen door inzet van de meest duurzame keuze m.b.t. de in te huren onderaannemers of ZZP-ers op de projecten. Dit jaar 2%.	In de keten de in te zetten onderaannemers en ZZP-ers stimuleren om duurzamer te worden. Eind 2027: 5% minder dieselverbruik op onze projecten door onderaannemers/ZZP-ers. Doelstelling: Bij de selectie keuze maken voor onderaannemer met kraan of hoogwerker met de meest zuinige motor, of zelfs elektrisch. Hier vooraf naar informeren. Doel: Eind 2027 is dit bij minimaal 25% van de keuzes gedaan op basis van duurzaamheid. Gevolg is daarmee het dieselverbruik met 5% zien te verlagen door inzet van de meest duurzame keuze m.b.t. de in te huren onderaannemers of ZZP-ers op de projecten. Dit jaar nog eens 1%.

3.2.2 Overzicht procentuele vermindering van de energiestromen

Benoemde maatregelen leiden tot vermindering in hoeveelheden gas, diesel, benzine, elektra en gedeclareerde kilometers. De percentages welke we hierin willen bereiken zijn hieronder benoemd.

In % per jaar - ten opzichte van referentiejaar - binnen de emissiestroom				
Energiestroom	Scope	2025	2026	2027
Gas:	1	2%	2%	1%
Diesel:	1	2%	2%	1%
Elektra:	2	2%	2%	1%
Onderaannemers:	3	2%	2%	1%

Energie Management Actieplan – 2025-2027

3.2.3 Overzicht procentuele CO₂-reductie per energiestroom en per scope, binnen de scope

Omgerekend naar CO₂-emissie, geeft het verminderen van het verbruik onderstaande percentages per jaar en per scope (zowel per energiestroom als uiteindelijk per scope), berekend **binnen** de eigen scope.

In % van de CO ₂ -emissie per scope & binnen de scope				
Energiestroom	Scope	2025	2026	2027
Gas:	1	0,1%	0,1%	0,1%
Diesel:	1	1,6%	3,3%	4,1%
Elektra:	2	0%	0%	0%
Onderaannemers:	3	3,3%	6,7%	8,4%
Doelstelling in % per scope , in emissie CO ₂	Scope	2025	2026	2027
Scope 1		1,7%	3,4%	4,2%
Scope 2 + BT		0%	0%	0%
Scope 3		3,3%	6,7%	8,4%

3.2.4 Overzicht procentuele CO₂-reductie per energiestroom en per scope, t.o.v. de totale emissie

Omgerekend naar CO₂-emissie, geeft het verminderen van het verbruik onderstaande percentages per jaar en per scope (zowel per energiestroom als uiteindelijk per scope), berekend **ten opzichte van de totale emissie**.

In % van de CO ₂ -emissie per scope - t.o.v. de totale emissie				
Energiestroom	Scope	2025	2026	2027
Gas:	1	0,0%	0,1%	0,1%
Diesel:	1	1,4%	2,8%	3,5%
Elektra:	2	0,0%	0,0%	0,0%
Onderaannemers:	3	0,10%	0,19%	0,24%
Doelstelling in % per scope - t.o.v. de totale emissie		2025	2026	2027
Scope 1		1,4%	2,9%	3,6%
Scope 2 & Business Travel		0,0%	0,0%	0,0%
Scope 3		0,1%	0,2%	0,2%
Reductiedoelstelling in totaal:		1,5%	3,1%	3,8%

3.2.5 Uiteindelijke doelstelling in emissie ton CO₂, per FTE per scope.

Bovengenoemde maatregelen en berekeningen van een percentage reductie, leidt vervolgens tot onderstaande KPI. Hierin is de verlaging van de CO₂-emissie per FTE berekend per scope, in ton CO₂.

	Emissie in ton: Referentiejaar	Emissie in CO ₂ /FTE Referentiejaar	Doelstelling in emissie ton CO ₂ per € 10.000,- omzet		
			2025	2026	2027
Scope 1	232,5	12,918	12,733	12,368	11,925
Scope 2 + BT	0,0	0,000	0,000	0,000	0,000
Scope 3	40,8	2,265	2,262	2,258	2,253
TOTAAL:	273,3	15,183	14,951	14,494	13,940
FTE:	18				

Op de totale emissie willen we eind 2027 uiteindelijk dus uitkomen op 13,94 ton CO₂ per FTE.

Energie Management Actieplan – 2025-2027

3.3 Reductiedoelen per emissie | het Energie Management Actieplan 2025-2027

3.3.1 Verlagen diesilverbruik met 5%

Verlagen diesilverbruik 5%			
Het diesilverbruik met 5% zien te verlagen door; - Het verhogen van bewustzijn bij de bestuurders wagenpark - Carpoolen waar mogelijk - Waar mogelijk overstappen op elektrisch of plugin hybride, maar in ieder geval op zuinigere uitvoeringen			

Referentiejaar 2022			
	Aantal liter	Conversiefactor in kg/liter	Emissie in kg CO ₂
Ingekochte hoeveelheid diesel:	58.198	3,262	189.842
Totaal:	58.198		189.842

Berekeningen			
5% minder diesilverbruik zien te bereiken eind 2027	2025	2026	2027
Ingekochte hoeveelheid diesel	57.034	55.870	55.288
Totale emissie in kg CO ₂ uit diesel	186.045	182.248	180.350
Verskil in diesilverbruik na aanpassing in liter:	1.164	2.328	2.910
Verskil in CO ₂ -emissie uit diesel na aanpassing in kg CO ₂ :	3.797	7.594	9.492
Verskil in CO ₂ -emissie uit diesel na aanpassing in %:	2%	4%	5%
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in scope 1 in referentiejaar:	232.532	232.532	232.532
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in referentiejaar:	273.295	273.295	273.295
% vermindering door deze doelstelling op de scope 1 emissie:	1,6%	3,3%	4,1%
% vermindering door deze doelstelling op de totale emissie:	1,4%	2,8%	3,5%

Maatregel: Sturen op bewustzijn van medewerkers			
Het verhogen van bewustzijn bij de bestuurders wagenpark, zodat ze zuiniger omgaan met wagens en machines. Hiervoor aandacht tijdens toolboxmeetings, controleren op bandenspanning, onnodig laten draaien van autos tegengaan, minder 'ruw' en onnodige toerentallen tegengaan. Controle tijdens werkplekinspecties en bespreken tijdens kennissessies enz.			

Maatregel: Bij vervanging van auto's letten op verbruik			
Bij vervanging wordt overgegaan op wagenpark dat zuiniger is (minder diesilverbruik per km). Waar mogelijk wordt bij vervanging onderzocht of gebruik gemaakt kan gaan worden van elektrische of plugin hybride auto's.			

Energie Management Actieplan – 2025-2027

3.3.2 Verlagen gasverbruik met 5%

Verlagen gasverbruik 5%	
Het gasverbruik verlagen door; - het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand. - eerder uitschakelen verwarming / thermostaat beter inrichten. - verhuur bovenverdieping / minder ruimte te verwarmen	

Referentiejaar 2022			
	Aantal m ³	Conversiefactor in kg/m ³	Emissie in kg CO ₂
Ingekochte hoeveelheid gas bedrijfspand:	2.867	2,085	5.978
Totaal:	2.867		5.978

Berekeningen			
5% minder eind 2027	2025	2026	2027
Ingekochte hoeveelheid gas bedrijfspand, restant na het jaar	2.810	2.752	2.724
Totale emissie in kg CO ₂ uit gas bedrijfspand	5.858	5.739	5.679
Vershil in gasverbruik bedrijfspand na aanpassing in m ³ :	57	115	143
Vershil in CO ₂ -emissie uit gas na aanpassing in kg CO ₂ :	120	239	299
Vershil in CO ₂ -emissie uit gas na aanpassing in %:	2,0%	4,0%	5,0%
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in scope 1 in referentiejaar:	232.532	232.532	232.532
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in referentiejaar:	273.295	273.295	273.295
% vermindering door deze doelstelling op de scope 1 emissie:	0,05%	0,10%	0,13%
% vermindering door deze doelstelling op de totale emissie:	0,04%	0,09%	0,11%

Maatregel: Sturen op bewustzijn van medewerkers
Het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand.   - verwarming kan wat lager en eerder uitgezet worden   - geen ramen open in de winter, terwijl verwarming aan staat   - verwarming per werkruimte / kamer beter regelen, minder verspilling zien te bereiken.   Effectief in de winter van 2026/2027

Maatregel: Minder vierkante meters gebruiken
- verhuur bovenverdieping / minder ruimte te verwarmen

Energie Management Actieplan – 2025-2027

3.3.3 Verlagen elektraverbruik bedrijfspand met 5%

Verlagen verbruik elektra 5%			
Het elektraverbruik verlagen door; - het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand. - eerder uitschakelen van bijv. verlichting, slimmer schakelen van verlichting door dit vraaggestuurd te maken - bovenverdieping verhuren, minder eigen vierkante meters.			

Referentiejaar 2022			
	Aantal kWh	Conversiefactor in kg/kWh	Emissie in kg CO ₂
Ingekochte hoeveelheid elektra bedrijfspand:	30.755	0	0
Totaal:	30.755		0

Berekeningen			
5% minder eind 2027	2025	2026	2027
Ingekochte hoeveelheid elektra bedrijfspand, restant na het jaar	30.140	28.934	27.488
Totale emissie in kg CO ₂ uit elektra bedrijfspand	0	0	0
Vershil in elektraverbruik bedrijfspand na aanpassing in kWh:	615	1.821	3.267
Vershil in CO ₂ -emissie uit elektra na aanpassing in kg CO ₂ :	0	0	0
Vershil in CO ₂ -emissie uit elektra na aanpassing in %:	0,0%	0,0%	0,0%
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in scope 2 in referentiejaar:	0	0	0
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in referentiejaar:	273.295	273.295	273.295
% vermindering door deze doelstelling op de scope 2 emissie:	0,0%	0,0%	0,0%
% vermindering door deze doelstelling op de totale emissie:	0,0%	0,0%	0,0%

Maatregel: Sturen op bewustzijn van medewerkers			
Het verhogen van bewustzijn bij de gebruikers van het pand. - verlichting en PC's uit wanneer dat kan - geen ramen open in de zomer, terwijl Airco ook aan staat - verlichting per werkruimte / kamer beter regelen, minder verspilling zien te bereiken. Effectief in de zomer van 2025			

Maatregel:			
Mogelijkheden tot aanschaf zonnepanelen onderzoeken in 2025			

Energie Management Actieplan – 2025-2027

3.3.4 Verlagen diesilverbruik onderaannemers

Verlagen emissie in de keten - onderaannemers / ZPP-ers
Met name het diesilverbruik met 5% zien te verlagen door inzet van de meest duurzame keuze m.b.t. de in te huren onderaannemers of ZPP-ers op de projecten.
Eind 2027: 5% minder diesilverbruik door onderaannemers/ZPP-ers. Doelstelling: Bij de selectie keuze maken voor onderaannemer met kraan of hoogwerker met de meest zuinige motor, of zelfs elektrisch. Hier vooraf naar informeren. Doel: Eind 2027 is dit bij minimaal 25% van de keuzes gedaan op basis van duurzaamheid.

Referentiejaar 2022			
	Aantal liter	Conversiefactor in kg/liter	Emissie in kg CO ₂
Verbruikte hoeveelheid diesel, geschat op 5000 liter:	5.000	3,256	16.280
Totaal:	5.000		16.280

Berekeningen			
5% minder diesilverbruik zien te bereiken eind 2025	2025	2026	2027
Verbruikte hoeveelheid diesel	4.900	4.800	4.750
Totale emissie in kg CO ₂ uit diesel	15.954	15.629	15.466
Vershil in diesilverbruik na aanpassing in liter:	100	200	250
Vershil in CO ₂ -emissie uit diesel na aanpassing in kg CO ₂ :	326	651	814
Vershil in CO ₂ -emissie uit diesel na aanpassing in %:	2%	4%	5%
Totale emissie in kg CO ₂ uit diesel	15.954	15.629	15.466
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in scope 3 in referentiejaar:	9.737	9.737	9.737
Totale CO ₂ -emissie in kg CO ₂ in referentiejaar:	340.974	340.974	340.974
% vermindering door deze doelstelling op de scope 3 emissie:	3,3%	6,7%	8,4%
% vermindering door deze doelstelling op de totale emissie:	0,1%	0,2%	0,2%

Maatregel: Mogelijkheden zoeken bij onderaannemers
Eind 2027: 5% minder diesilverbruik door onderaannemers/ZPP-ers. Doelstelling: Bij de selectie keuze maken voor onderaannemer met kraan of hoogwerker met de meest zuinige motor, of zelfs elektrisch. Hier vooraf naar informeren. Doel: Eind 2027 is dit bij minimaal 25% van de keuzes gedaan op basis van duurzaamheid.
Onderaannemers vooraf vragen naar gebruikte machines en motortype. Keuze hierop mede baseren.